Shoftim 59: 19:1-12 - The Storm Before the Storm

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

What is a Concubine?!

1. Suzanne Glass, *The Concubine Connection*, The Independent, Oct. 19 1996

Dial the New York telephone number advertised in bold black print on the fliers and you are answered by a recording. "This is the Shalom Bayis [Peace in the Home] Organisation," says a woman's voice. "If matters in your marriage are urgent, never threaten your spouse with talk of a divorce. Our organisation offers hundreds of career women, desperate to be concubines to exclusively married men. If you think a concubine would enhance your marriage please leave a bleeper number and a brief description of yourself after the tone...

2. Rambam, Mishneh Torah Hilchot Melachim 4:4

וכן לוקח מכל גבול ישראל נשים ופלגשים, נשים בכתובה וקדושין, ופלגשים בלא כתובה ובלא קידושין אלא ביחוד בלבד קונה אותה ומותרת לו, אבל ההדיוט אסור בפילגש...

A king may take wives and concubines from all of Israel – wives with Ketubah and Kiddushin, concubines without Ketubah or Kiddushin, but simply transacting with her by designation and thus she becomes permissible to him. Regular people may not have concubines...

3. Talmud, Ketuvot 56b-57a

אחתיה דרמי בר חמא הות נסיבא לרב אויא אירכס כתובתה אתו לקמיה דרב יוסף אמר להו הכי אמר רב יהודה אמר שמואל זו דברי ר' מאיר אבל חכמים אומרים משהא אדם את אשתו שתים ושלש שנים בלא כתובה אמר ליה אביי והא אמר רב נחמן אמר שמואל הלכה כרבי מאיר בגזירותיו אי הכי זיל כתוב לה

Rami bar Chama's sister was married to Rav Avya, and she lost her ketubah document. The couple came to Rav Yosef. Rav Yosef told them: Shemuel said that although Rabbi Meir prohibits a couple from living together without a ketubah, the sages said that they may live thus for two or three years without a ketubah. Abbaye replied: But didn't Rav Nachman cite Shemuel to say that the law follows Rabbi Meir regarding his decrees! Rav Yosef said: If so, write her a new Ketubah.

19:1-12 Prologue: A Levi, his pilegesh and her family

4. Radak to Shoftim 19:2

תרגום "ובסרת". ותרגום "דבר ד' בזה" "בסר". רוצה לומר בזתה אותו ויצאה מביתו והלכה לבית אביה. או יהיה פירושו 'זנות' כמשמעו. The Aramaic is "And basart." And the Aramaic for "he has scorned the word of Gd" is "basar". Meaning, she scorned him and left his house and went to her father's house. Or, it could mean z'nut, as it sounds.

5. Rashi to Shoftim 19:2

זנתה מביתו אל החוץ. כל לשון "זנות" אינו אלא לשון 'יוצאת'...

She left his house, to go outside. All language of z'nut is only 'to depart'...

6. Talmud, Gittin 6b

ר' אביתר הוא דאסכים מריה על ידיה דכתיב "ותזנה עליו פילגשו,"... ואשכחיה ר' אביתר לאליהו א"ל מאי קא עביד הקב"ה? א"ל עסיק בפילגש בגבעה. ומאי קאמר? אמר ליה "אביתר בני כך הוא אומר, יונתן בני כך הוא אומר." א"ל ח"ו ומי איכא ספיקא קמי שמיא?! א"ל אלו ואלו דברי אלקים חיים הן...

אמר רב חסדא: לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו, שהרי פילגש בגבעה הטיל עליה בעלה אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל.

"And what is Gd saying?" He replied, "My son Evyatar says thus, and My son Yonatan says thus."

Rabbi Evyatar asked, "Gd-forbid, is there doubt in the heavens?!" Eliyahu replied, "These and these are the words of the living Gd [and can fit into the story, for both events took place, and the husband responded to the first without anger, and to the second with anger]."...

Rav Chisda said: One should never instilled excessive fear in his home, for the husband instilled excessive fear upon the *pilegesh* in Givah and it led to the death of tens of thousands of Jews.

Rav Yehudah cited Rav: Anyone who instills excessive fear in his home will ultimately come to three transgressions: immorality, bloodshed and desecration of Shabbat...

7. Malbim to Shoftim 19:3-4

"ויראהו אבי הנערה כו' ויחזק בו חותנו." השמות באו לפי הענין, 'שמח בו' מצד שהוא אביה ורוצה שלא תהיה צרורה עגונה, ו'החזיק בו' מצד שהוא חותנו:

"And the girl's father saw him... And his father-in-law held him." The names come according to the subject: 'He was glad to see him' because he was his father and he did not want her to be bound as an *agunah*, and 'He held him' as his father-in-law.

8. Ralbag to Shoftim 19:3

9. Linguistic Links

• 19:5, 19:8 וישכימו (And they rose early) Bereishit 19:2 (Lot) והשכמתם

• 19:5, 19:8 סעד לבך (Sate your heart) Bereishit 18:5 (Avraham) סעד לבכם

• 19:7 ויפצר (And he pressed) Bereishit 19:3 (Lot) ויפצר

יתמהמה (And they stalled) Bereishit 19:16 (Lot) והתמהמהו 19:8

10. Malbim to Shoftim 19:10

היא הוצעה למה שלא לן בשדה, כי א] היה עמו צמד חמורים חבושים כל טוב, וירא מלסטים. ב] מפני פילגשו, שהאשה היא רפת המזג ללון בשדה. וכן מפני שני טעמים אלה לא סר אל עיר נכרי, מפני הלסטים, ומפני אונס פילגשו:

This is an explanation for why he did not stay in the field, for (1) he had with him a pair of donkeys loaded with every good, and he feared bandits, (2) because of his concubine, for a woman is of too soft a constitution to stay in the field. Also, for these two reasons he did not go off to a non-Jewish city, because of thieves and because of *oness* of his concubine.